

Nettorendement van 7,3% in 2017

Vorig jaar behaalden wij een netto rendement op onze beleggingsportefeuille van 7,3% – een prima resultaat. Op pagina 2 vindt u meer informatie over onze beleggingsportefeuille en over het rendement dat per beleggingscategorie is behaald. Ook geven wij een overzicht van verschillende opvallende ontwikkelingen binnen Progress in de afgelopen 10 jaar.

Dekkingsgraad sterk gestegen

Eind 2017 bedroeg onze actuele dekkinggraad 140%. De beleidsdekkinggraad – de gemiddelde actuele dekkinggraad van de laatste 12 maanden – is in 2017 met 18%-punt gestegen naar 139%. Deze stijging komt aan de ene kant door de goede beleggingsresultaten waardoor ons vermogen toenam. Aan de andere kant daalden onze pensioenverplichtingen door de gestegen rente; bij een hogere rente hebben we nu namelijk minder geld nodig om alle toekomstige pensioenen uit te kunnen betalen.

Meer informatie

In ons jaarverslag 2017 vindt u alle details over het afgelopen jaar. Kijk hiervoor vanaf medio juni op Unileverpensioenfonds.nl/Progress > Documenten > Publicaties.

Rob Zoon

Bestuurslid namens gepensioneerden

“Door onze beleggingen hebben we een stevige financiële positie”

2017 was in veel opzichten een goed jaar en voor mij als beginnend bestuurslid zeer boeiend en leerzaam. Na het verzetten van een berg werk kon het Algemeen Pensioenfonds Unilever Nederland op 1 januari 2017 van start gaan. Samen met Forward vormt Progress nu het Unilever APF. Dit zorgt voor meer efficiëntie en continuïteit aangezien er nu nog maar één bestuur nodig is.

Ook financieel was het een prima jaar. Onze beleidsdekkinggraad steeg met 18%-punt naar 139% (zie kader). Bij die stand konden we besluiten om per 1 januari 2018 een volledige pensioenverhoging toe te kennen. Daar hebben de gepensioneerden van geprofiteerd, want hun indexatie volgde de stijging van de prijzen in Nederland met 1,34%. Een indexatie voor werknemers per 1 januari 2018 zat er echter niet in. In 2017 was er bij Unilever geen CAO-loonstijging om de indexatie op te baseren; die was er pas begin 2018. Hun verhoging schuift daarom door naar 1 januari 2019; voorwaarde is wel dat onze financiële positie dan goed genoeg is.

Verder hebben we ons voorbereid op gewijzigde wetgeving voor pensioenen per 1 januari 2018. Werknemers bouwen vanaf deze datum nog evenveel pensioen op als voorheen, maar daarom moest de pensioenleeftijd wel verhoogd worden van 67 naar 68 jaar of (als dat eerder is) de AOW-leeftijd. Niet alleen de pensioenen bij Forward, maar ook de Progress pensioenen van de actieve deelnemers zijn omgezet naar deze nieuwe pensioenleeftijd. Uiteraard is de waarde van het pensioen voor en na de omzetting gelijk gebleven. En het blijft mogelijk om het pensioen eerder in te laten gaan. In de pensioenplanner op onze website is te zien wat de mogelijkheden zijn.

Mede door onze beleggingen – waarop we in 2017 een mooi rendement van 7,3% behaalden – hebben we nu een stevige financiële positie. Harde beloftes voor de toekomst kunnen we niet doen; wat is immers zeker in deze wereld? Wel zijn de vooruitzichten goed. Op pagina 3 vertelt Michael Kaal, onze directeur Finance & Risk, meer over onze beleggingen. Hij gaat ook in op de stappen die we op het gebied van maatschappelijk verantwoord beleggen hebben gezet en hoe we daar in 2018 verder mee gaan.



Rendementen beleggingsportefeuille

Progress behaalde in 2017 een netto rendement van 7,3%. In het volgende overzicht ziet u hoe dit rendement tot stand kwam. Ook ziet u de strategische verdeling van ons vermogen over verschillende beleggingscategorieën, zoals dat in ons beleggingsbeleid is vastgelegd. De werkelijke verdeling wijkt hier enigszins van af, omdat wij – binnen ons beleggingsbeleid – inspelen op marktontwikkelingen.

| | Strategische verdeling eind 2017 | Werkelijke verdeling eind 2017 | Rendement 2017 | |
|--|----------------------------------|--------------------------------|----------------|-------------|
| | | | Progress | Benchmark |
| Vastrentende waarden* | 50,0% | 46,4% | 1,0% | 1,0% |
| Aandelen | 33,0% | 35,0% | 11,8% | 9,2% |
| Vastgoed | 8,0% | 8,0% | 6,9% | 6,9% |
| Private Equity | 2,0% | 1,7% | - 4,0% | - 4,0% |
| ESG Value Creation | 2,0% | 1,6% | 4,2% | 4,2% |
| Korte termijn belegde middelen | 5,0% | 7,3% | - | - |
| Subtotaal | 100% | 100% | 5,1% | 4,1% |
| Totaal inclusief afdekking risico | | | 7,3% | 6,4% |

* Obligaties en Nederlandse hypotheken

Beleggingsresultaat nader bekeken

Met ons totale netto rendement van 7,3% kwamen we hoger uit dan de benchmark van 6,4% waarmee wij onze beleggingsresultaten objectief vergelijken. Met name het rendement op aandelen was met 11,8% hoog vergeleken met de benchmark van 9,2%.

In dit jaarbericht worden concept jaarcijfers 2017 genoemd. Deze worden begin juni 2018 na een accountantscontrole officieel vastgesteld.

Ontwikkelingen Progress 2007 - 2017

Er is veel gebeurd de afgelopen 10 jaar. Dat zien we als we de kerncijfers van Progress van 2007 en 2017 vergelijken. Wij geven u een kort overzicht van de belangrijkste ontwikkelingen.

Progress zag het totaal aantal deelnemers in 10 jaar tijd flink afnemen. Dat kwam met name door de terugloop van het aantal actieve deelnemers veroorzaakt door reorganisaties binnen Unilever en doordat Progress sinds 2015 een gesloten fonds is; nieuwe pensioenen worden sindsdien opgebouwd bij Forward. Het aantal pensioengerechtigden – en daarmee ook de hoogte van de jaarlijkse pensioenuitkeringen – bleef echter redelijk stabiel.

Het vermogen steeg in de afgelopen 10 jaar met € 1,3 miljard. Zelfs sinds de sluiting van Progress in 2015 (sindsdien ontvangen wij geen premies meer, maar betalen wij alleen nog pensioenen uit) steeg het vermogen nog, tot wel € 5,3 miljard per eind 2017. Nooit eerder was het Progress-vermogen zo hoog.

Tegenover het gestegen vermogen staat een nog grotere stijging van de pensioenverplichtingen. Dat is de waarde van alle opgebouwde pensioenen die we nu en in de toekomst moeten uitbetalen. De oorzaak daarvan is de sterke daling van de rente. Als die rente laag is, moeten we namelijk nu meer geld in kas hebben om alle pensioenen, nu en in de toekomst, uit te kunnen betalen.

De dekkingsgraad (verhouding tussen vermogen en alle huidige en toekomstige pensioenuitkeringen) komt vergeleken met 10 jaar geleden lager uit. Maar met 139% heeft deze nog wel een prima niveau.

Kerncijfers Progress

| | Eind 2017 | Eind 2007 |
|---|-----------|-----------|
| Totaal aantal deelnemers | 20.949 | 25.389 |
| Pensioenuitkeringen in een jaar | € 154 mln | € 160 mln |
| Totaal vermogen | € 5,3 mrd | € 4,0 mrd |
| Totale toekomstige pensioenverplichtingen | € 3,8 mrd | € 2,4 mrd |
| Beleidsdekkingsgraad | 139% | 165% |
| Rente | 1,4% | 4,8% |

Michael Kaal over 2017

“7,3% rendement? Eind 2016 zou niemand je hebben geloofd.”

Michael Kaal (48) is directeur Finance & Risk bij het Unilever APF. Hij weet alles over de beleggingen van Progress. Michael geeft uitleg over de resultaten die in 2017 zijn behaald, welke stappen zijn gezet op het gebied van verantwoord beleggen en hij blikt vooruit op 2018.

Hoe zou jij 2017 typeren als je naar de beleggingen kijkt?

Als je eind 2016 had gezegd dat we ruim 7% rendement zouden behalen, dan zou niemand je hebben geloofd. Internationaal gezien was er politieke onzekerheid, maar dat bleek uiteindelijk toch mee te vallen. De VS deden het bijvoorbeeld beter dan verwacht en ook in Duitsland en Frankrijk is de situatie vrij stabiel gebleven. Doordat we toch een rendement van 7,3% haalden, groeide ons vermogen van € 5,1 naar € 5,3 miljard. We behaalden dus meer beleggingsrendement dan we aan pensioenen en kosten hebben uitgegeven.

“Wij houden bij ál onze beleggingen rekening met ESG-criteria”

Welke andere ontwikkelingen vind je belangrijk?

We hechten niet alleen waarde aan de hoogte van dat rendement, maar ook aan de manier waarop we dat rendement behalen. Ik word er wel eens op aangesproken dat we maar zo'n 1,5% beleggen in ESG (zie uitleg op pagina 4). Een klein deel van onze beleggingen zijn inderdaad zogenoemde impact beleggingen, waarmee we direct beleggen in bedrijven

die goed bezig zijn op het gebied van o.a. duurzame landbouw, energie en hygiëne. Maar wij houden bij ál onze beleggingen rekening met ESG-criteria. Dat wordt wel eens vergeten.

Wat houdt dat dan in?

Dat betekent dat alle bedrijven waarin wij beleggen moeten voldoen aan onze eisen op het gebied van milieu, sociaal beleid en goed bestuur. Zo laten we nu bijvoorbeeld jaarlijks de 'koolstof-footprint' (de hoeveelheid koolstof die bijv. een onderneming uitstoot) van onze beleggingsportefeuille vaststellen. De lat ligt hoog: we haken aan op de Europese doelstelling om in 2050 een CO2-reductie te realiseren van 50-85% en op het doel van Unilever om in 2020 alle fabrieken kolenvrij te hebben. Daarom hebben we besloten om onze beleggingen af te bouwen in bedrijven die meer dan 50% van hun omzet halen uit kolenwinning of die voor meer dan 50% van hun energievoorziening afhankelijk zijn van kolen. Op onze website onder de kop 'Verantwoord beleggen' publiceren we ieder kwartaal een uitsluitingslijst van bedrijven waarin we niet beleggen, onder andere vanwege hun afhankelijkheid van kolen.

Nog even terug naar de impactbeleggingen. Waarom beleggen jullie daar niet méér in?

Dat is niet zo eenvoudig, echt goede impactbeleggingen zijn niet zo gemakkelijk te vinden. Zulke beleggingen moeten namelijk ook nog steeds in ons risico- en rendementsprofiel passen. En we zoeken impactbeleggingen die aansluiten bij het Sustainable Living Plan van Unilever. Dit alles maakt dat we beleggingen in impact langzaam invullen. Wel willen we de komende jaren, ondanks de uitdagingen, veel meer aan impactbeleggingen doen.

Behoorlijke ambities dus voor de toekomst. Wat verwacht je van 2018?

Dit jaar wordt anders, misschien wordt het een minder goed jaar dan verwacht. Er wordt getwijfeld aan de economische opgang. Dat heeft onder andere te maken met de handelsoorlog tussen China en de VS. En in Amerika zien we bijvoorbeeld wel lage werkloosheidscijfers, maar blijft de participatiegraad en de loonstijging achter bij wat je zou verwachten. We hebben niet eerder gezien dat in een krappe arbeidsmarkt de lonen nauwelijks stijgen. Bovendien blijft de inflatie laag, ook in Nederland. Gelukkig heeft Progress het voordeel dat bij de huidige lage rente een relatief laag beleggingsrendement al voldoende is om onze dekkingsgraad op peil te houden.

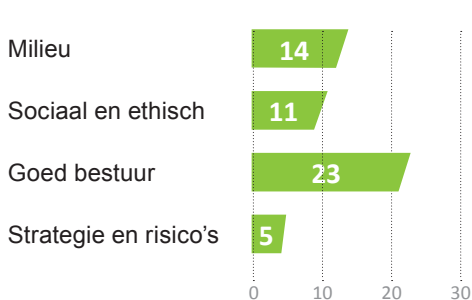


Resultaten verantwoord beleggen 2017

ESG (zie kader) stond ook in 2017 weer hoog op onze agenda. Via een extern bureau stemden wij op aandeelhoudersvergaderingen om positieve veranderingen teweeg te brengen. Via dit bureau zetten institutionele beleggers met een totaalvermogen van bijna € 2.000 miljard zich gezamenlijk in voor een betere wereld.

In 2017 spraken we 181 keer een onderneming aan op ongewenst gedrag of gingen wij met een onderneming in gesprek en droegen we constructieve oplossingen aan. Hieronder ziet u in hoeveel kwesties dit actief aandeelhouderschap tot verbetering leidde en op welk gebied dat was. In de gevallen waarin geen verandering tot stand kwam, gaan wij nog harder aan de slag om de gewenste verbetering voor elkaar te krijgen. Alleen als een onderneming onze ESG-principes blijft schenden verwijderen wij deze uit onze beleggingsportefeuilles.

Aantal positieve veranderingen (ten minste één stap voorwaarts op de milestone-ladder):



De milestone-ladder

- Milestone 1:** Voldoende bezorgdheid bij onderneming over de kwestie
- Milestone 2:** Erkenning van de kwestie
- Milestone 3:** Ontwikkeling van een geloofwaardige strategie voor de kwestie
- Milestone 4:** Implementatie van de strategie of adequate maatregelen



Environment = milieu

Energie-efficiëntie, recycling en beleid om milieuvervuiling te voorkomen

Social = sociaal beleid

Fatsoenlijk omgaan met personeel, veiligheid en maatschappelijke betrokkenheid bieden

Governance = goed bestuur

Een evenwichtige vertegenwoordiging van de belanghebbenden van een bedrijf

Wijzigingen bestuur

In 2017 hebben de bestuursleden Bert van Dongen en Ruben Baldew afscheid genomen. Wij danken hen voor hun bijdrage aan het Unilever APF.

Wij heten de volgende nieuwe bestuursleden van harte welkom: Theo Rutten (namens gepensioneerden) en Gavin van Boekel (namens werkgever).

Op onze website vindt u de actuele samenstelling van het Bestuur.

Stel u kandidaat voor het Verantwoordingsorgaan!

In oktober houden wij verkiezingen voor het Verantwoordingsorgaan (VO) van Progress; de zittingstermijn van het huidige VO van 4 jaar loopt dan af. In het nieuwe VO nemen zitting: 6 pensioengerechtigden, 4 werknemers en 2 leden namens de werkgever. Als pensioengerechtigde of werknemer kunt u zich kandidaat stellen.

Het VO geeft ieder jaar een oordeel over de beleidskeuzes en het handelen van het bestuur. Daarnaast heeft het VO onder meer als taak om kandidaten voor het bestuur voor te dragen en adviseert het over het communicatiebeleid en de Uitvoeringsovereenkomst tussen Unilever en het Unilever APF.

Een vakbond of gepensioneerdenvereniging kan u voordragen als kandidaat. Ook kunt u zichzelf aanmelden als kandidaat. In dat laatste geval hebt u 30 handtekeningen van andere pensioengerechtigden nodig; als werknemer volstaan 10 handtekeningen van andere werknemers. Op Unileverpensioenfondsen.nl vindt u meer informatie over het Verantwoordingsorgaan en hoe u zich kandidaat stelt.

Stichting Algemeen Pensioenfonds Unilever Nederland, kring Progress

Postbus 2071
3000 CB Rotterdam

PensioenInfolijn: (010) 439 4473
Pensioen.Infolijn@unilever.com
Unileverpensioenfondsen.nl

Om de teksten prettig leesbaar te houden, is een aantal zaken vereenvoudigd. U kunt daarom geen rechten ontleen aan deze publicatie.

